

هتروتوپیای ایرانی

چند روایت جامعه‌شناختی از زندگی مردم ایران در فضای مجازی

محمد آقاسی

www.ketab.ir

آقاسی، محمد، ۱۳۶۱ -	سرشناسه
هتروتوییای ایرانی: چند روایت جامعه‌شناختی از زندگی مردم ایران در فضای مجازی / محمد آقاسی.	عنوان و نام پدیدآور
اصفهان: آرما، ۱۳۹۹.	مشخصات نشر
ص: ۶۰؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۸۶۷۹۷۹-۰	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
چند روایت جامعه‌شناختی از زندگی مردم ایران در فضای مجازی.	عنوان دیگر
فضای مجازی -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی	موضوع
Cyberspace -- Social aspects -- Iran	موضوع
شبکه‌های اجتماعی پیوسته -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی	موضوع
Online social networks -- Iran -- Social aspects	موضوع
اینترنت و خانواده‌ها -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی	موضوع
Internet and families -- Social aspects -- Iran	موضوع
HMA۵۱	رده بندی کنگره
۳۰۳/۴۸۳۴	رده بندی دبه
۶۱۵۴۵۶۸	شماره کتابشناختی ملی

نشر آرما

هتروتوییای ایرانی: چند روایت جامعه‌شناختی از زندگی مردم ایران در فضای مجازی

محمد آقاسی

تیراژ: ۱۰۰ نسخه / نوبت چاپ اول / ۱۳۹۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۶۷۹۷۹-۰

۲۰۰۰ تومان

www.nashrearma.com

۰۹۱۳۳۲۰۰۹۴۵

۰۳۱-۳۲۳۵۱۷۰۹

© ۱۳۹۹، نشر آرما

ویرایش: گروه ویراستاری خط، سجاد حاجب

سر ویراستار: سمیه سادات حسینی

طراحی و صفحه‌آرایی: گروه فرهنگی هنری مسک / مجتبی مجلسی

چاپ و صحافی: پارسپان

فهرست

پیش‌گفتار	۹
چند روایت معتبر درباره زندگی سحای ایرانی	۱۱
روایت اول	۱۱
روایت دوم	۱۲
روایت سوم	۱۳
روایت چهارم	۱۴
روایت پنجم	۱۴
هتروتوپیای ایرانی	۱۷
اثر تلگرامی و شکل‌گیری سونامی افکار عمومی	۲۱
افکار عمومی اعتراضی ایرانی؛ گذار از جامعه تله‌ماتیکی به جامعه تلگرامی ...	۲۷
نگرش دانشجویان به تأثیر شبکه‌های مجازی بر روابط خانوادگی	۳۹
منابع و مآخذ	۵۷

پیش‌گفتار

فاصله گرفتن از پدیده‌های اجتماعی، عیش نوعی فراموشی می‌شود و انسان‌ها از یاد می‌برند که چه داشته‌اند و چگونه زندگی می‌کردند. در این رو، وقایع نزدیک را بسیار دور می‌پندارند. برای مثال، قریب به یک دهه پیش، اگر کسی می‌خواست در خیابان تماس تلفنی برقرار کند، ناچار بود سکه داشته باشد یا از کارت تلفن استفاده کند. اما اکنون با یک تلفن همراه غیرهوشمند نیز امکان تماس فراهم است. درحالی‌که بسیاری از فراموش کرده‌ایم که زمان زیادی از آن نگذشته است.

امروزه مدام به شبکه‌های اجتماعی نصب شده در تلفن‌ها، ایمان رجوع می‌کنیم؛ اما فراموش کرده‌ایم که زمانی در بعضی گوشی‌ها سرویس پیامک به صورت خودکار یک سرویس ویژه تلقی می‌شد.

ولی زمانه امروز زمانه حضور در فضای مجازی است و ایرانی‌ها نیز، به‌ویژه در طی پنج سال گذشته، در شبکه‌های اجتماعی حضوری چشمگیر داشته‌اند و در میان این شبکه‌ها، تلگرام فیلترشده محبوب‌ترین شبکه اجتماعی محسوب می‌شود و بزرگ‌ترین اجتماع مجازی ایرانی‌ها در آن است؛ به‌طوری‌که مطابق نظرسنجی‌ها، از هر پنج ایرانی، چهار نفر عضو تلگرام هستند.

شبکه‌های اجتماعی مجازی، علاوه بر رویه‌های درونی و فردی، سویه‌های اجتماعی جدی و مؤثری داشته است و توانسته به صورت یک عرصه عمومی رخ بنماید. برای نگارنده، که چندین سال در حوزه افکار عمومی ایران تحقیق و فعالیت کرده است، این شبکه‌ها زمینه و موضوع مناسبی برای پژوهش بوده است. بنابراین در سال ۹۶ و ۹۷ یادداشت‌هایی در این حوزه تحریر کردم که در روزنامه‌ها و خبرگزاری‌ها منتشر شدند. سپس بر آن شدم که همه آن‌ها را، به انضمام برخی اطلاعات دیگر، در این کتاب گرد آورم تا هم زمینه «العُیُشتر و هم فضای نقد مناسب‌ترشان فراهم شود.

محمد آقاسی

زمستان ۱۳۹۷